

__Snímky z produkce George Clooneyho *Dobrou noc a hodně štěstí* a *Syriana* jsou chladná workoholická díla o lidech, kteří žijí jen svou prací. Jeden Clooney sám napsal i natočil, ve druhém už obojí svěřil prestižnímu scenáristovi a v *Michaelu Claytonovi* tento přístup zopakoval se scenáristou jiným.

__*Michael Clayton* na rozdíl od *Syriany* nabízí jen jednoho hlavního hrdinu a méně globální téma, ale jinak je zaostřeno na práci a konflikty s ní spojené stejně intenzivně. Zpracování motivu „právnicka, který se rozhodne udělat správnou věc“ je v případě *Michaela Claytona* dalece vzdáleno patetizujícímu a účelově vyhocenému pojetí ve filmech jako *Firma*. Postavy nevybuchují v návalech emocí, nepopisují své psychické pochody a události přijímají s profesionálním klidem.

__Vše emotivní je ve filmu stylisticky i narativně zpochybňováno. Vyhocený a informačně bohatý monolog jednoho právníka nejdříve sledujeme pod úvodními titulky na pozadí téměř liduprázdných záběrů pracovních prostor, takže nejsme schopni ho konkrétněji uchopit. Když se objeví podruhé, je nejdříve opět obrazově nemotivovaný – prvních několik vět nevidíme, kdo a kde je říká, a když k nim film konečně přiřadí původce, skrývá se pod ním nevyrovnaný právník pod prášky, které si zapomněl vzít.

__Významové přepisování scén je dominantním prostředkem vrstveného vyprávění, které navíc stále odkládá možnost žánrového uchopování scén. Chladná profesionalita (i ta je však zpochybňována) postav zbavuje klimatické scény očekávaného napětí, jehož nedostatek film vyvažuje intenzivním přísunem dat. O to ironičtější je pak paradox, když jako jedinou žánrově funkční scénu inscenuje honičku v autech, u níž už známe závěr a teoreticky ke strachu o hlavní postavu nemáme důvod, ale přesto je napínává.

__*Michael Clayton* je nenápadný, ale precizní film, který je chytrý i bez toho, aby na to musel upozorňovat. Emoce v něm sice mají minimum prostoru (psychická zhroucení probíhají mimo obraz nebo v rozostřeném třetím plánu), ale pokud jde o práci, lepší seskupení profesionálů najdete jen stěží.

radomír d. kokeš

Michael Clayton (USA 2007)

režie a scénář: Tony Gilroy, kamera: Robert Elswit, střih: John Gilroy,
hrají: George Clooney, Tilda Swintonová, Tom Wilkinson, Sydney Pollack ad.
119 minut, distribuce: SPI, premiéra v ČR: 17. 1. 2008

téma_ **svět v obrazech** (populárně vědecký a naučný film) glosy_ **mff rotterdam...**
rozhovor_ **jurij civjan** profil_ **p. t. anderson** zoom_ **cormac mccarthy...**
kritiky_ **venkovský učitel; než ďábel zjistí, že seš mrtvej; tahle země není pro starý;**
pokání; control; na vlastní nebezpečí; zaklínač, hrdinové...